

Plodovi blagosti (Medina)

Hatib: dr. Salah ibn Muhammed el-Budejr

17. džumadel-uhra 1443. po Hidžri / 21. januar 2022.

Hvala Allahu Koji voli blagost, brižnost i odmjerenost. Svjedočim da nema boga osim Allaha jedinog, Koji nema druga, svjedočenjem kojim želim postići Njegovo zadovoljstvo, i svjedočim da je naš vjerovjesnik i prvak Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik, i Njegov vjerovjesnik, odabranik, prijatelj, onaj kome se On obraćao, kojim je zadovoljan i koga je odlikovao nad drugima, neka su na njega Allahov blagoslov i milost, i na njegovu časnu porodicu i ashabe.

O muslimani, bojte se Allaha, a ko se bude Allaha bojao, udzići će se na visoke stepene. “A oni koji su se Allaha bojali, oni će na sigurnu mjestu biti, usred bašči i izvora.” (Ed-Duhan, 51–52)

O muslimani, najvredniji ukras je lijepo ponašanje, blagost i nježnost su ukras svih lijepih manira, blagost je također kruna mudrosti, tvrđava sigurnosti, odlika razboritog, svojstvo dobrotivog i krilo uspjeha. Ebu Derda, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Kome je data blagost, dato dobro, a kome je uskraćena blagost, uskraćeno mu dobro.” (Tirmizi) Aiša, radijallahu anha, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Allah je blag i voli blagost u svemu.” (Muttefekun alejhi) A u Muslimovoj verziji stoji: “Allah je blag i voli blagost, i daje za blagost ono što ne daje za grubost, i ono što ne daje za druge osobine.” Muslim, također, bilježi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “U čemu god se nađe blagost, ona to ukrasi, a u čemu god nestane blagosti, to bude unakaženo.” Blagost je srdačnost, prefinjen govor i postupanje, činjenje lijepih stvari, umiljavanje i nježnost, nastojanje da se nekome približimo, uzvratanje na zlo dobrim, ostavljanje i distanciranje od grubosti, žurbe, oštine, žestine, galame i bezosjećajnosti u riječima i djelima, umjerenost i korištenje

najljepših i najpristupačnijih metoda u izvršavanju poslova i obaveza. Ima ljudi čije “čvorove” nije moguće “raspetljati”, koji srljaju iz problema u problem, niti znaju šta je blago postupanje, čijim mukama nema kraja, brzopletih, nadmenih, bezosjećajnih, grubih, neznalica, samoobmanjenih, koji krivo procjenjuju stvari i zbog toga krivo postupaju. Ko ne bude blag u kritičnim trenucima, zapast će u neugodne situacije, onaj ko se preda svojoj srdžbi, pogazit će svoju ljudskost, a ko napusti blagost i nježnost, izgubit će prijatelje i pomagače. Muavija, radijallahu anhu, napisao je Amru ibn El-Asu, radijallahu anhu: “Sporazum i dogovor u onome što je dobro (za čovjeka i njegovu zajednicu) je dobitak i razboritost. Razborit čovjek je onaj koji ne postupa ishitreno, a gubitnik je onaj ko izgubi odmjereno. Onaj ko provjerava vijesti, postupit će ispravno, ili blizu tome, a onaj koji požuruje i brzopleto donosi odluke, sigurno će pogriješiti, ili biti blizu tome. Kome ne bude koristila blagost, štetit će mu grubost, a kome ne bude koristilo iskustvo, nikad neće dostići visine. Čovjek neće postići razboritost sve dok njegova blagost i odmjereno ne nadvladaju njegovo neznanje i prohtjeve.” Omer ibn Abdulaziz, Allah mu se smilovao, rekao je: “Od najdražih djela Allahu, džellešanuhu, su: oprost u stanju moći (mogućnosti da se neko kazni), suzbijanje srdžbe u afektu i blagost prema Allahovim robovima.” Ibn Kajjim, Allah mu se smilovao, rekao je: “Allah je milostivi, voli one koji su milostivi i ukazuje Svoju milost onim Svojim robovima koji su milostivi prema drugima. On je Sittir – Onaj Koji sakriva sramote, i voli one koji sakrivaju sramote drugih. On prelazi preko pogreški, i voli one koji prelaze preko tuđih grešaka. On mnogo oprašta, i voli one koji opraštaju drugima. On je blag i voli Svoje blage robove, a prezire one koji su grubi, bezosjećajni, okrutni i uobraženi. On je dobročinitelj i voli dobročinstvo i one koji ga čine. On je pravedni i voli pravdu. On je onaj koji prihvata ispriku i voli one koji prihvataju ispriku od drugih. On se odnosi prema Svojim robovima shodno ovim svojstvima, u pozitivnom i negativnom smislu: ko pređe preko nečije pogreške, On pređe preko njegove; ko oprost, On mu oprost; ko bude tražio svoje pravo od drugih, On će od njega tražiti Svoje pravo; ko bude blag prema Njegovim robovima, On će biti blag prema njemu; ko se smiluje Njegovim robovima, On će se smilovati njemu; ko im bude činio dobročinstvo, On će njemu činiti dobročinstvo; ko bude

darežljiv prema njima, On će biti darežljiv prema njemu; ko im bude koristio, On će njemu koristiti; ko sakrije nečiju sramotu, On će sakriti njegovu; ko bude pratio i istraživao tuđe sramote, On će pratiti njegove sramote; ko otkrije njihove sramote i povrijedi njihovu privatnost, On će otkriti njegovu i javno ga osramotiti; ko im uskrati neko svoje dobro, On će njemu uskratiti Svoje; ko bude otežavao, Allah će njemu otežati; ko bude pravio spletke, Allah će uništiti njegove spletke; ko bude nastojao prevariti druge, On će razotkriti njegovu prevaru; ko se bude odnosio prema ljudima na određeni način, On će se prema njemu odnositi na isti taj način, na ovom i budućem svijetu. Allah je prema Svome robu onakav kakav je on prema Njegovim stvorenjima.”

O muslimani, kada Allah nekoj porodici želi dobro, uputi ih putem blagosti. Kući kojoj je uskraćena blagost, uskraćeno je veliko dobro. Kako su lijepe one kuće koje su ukrašene, obavijene i uljepšane blagošću, saosjećanjem, dobroćinstvom i brižnošću, i u kojima vladaju smiraj i zadovoljstvo, a kako su nesretne one kuće koje “potresaju”, upropaštavaju i urušavaju galama, rasprava, zloba i svađa. Aiša, radijallahu anha, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Kada Allah nekoj porodci želi dobro, On im podari blagost.” (Ahmed) Kuća u kojoj nema blagosti, postaje polje razilaženja, plodno polje za svađe i rasprave, meta sumnji i lošeg mišljenja, izvor žalbi i pritužbi, potvora i kleveta. Bojte se Allaha, vi koji znate šta je čast i dostojanstvo, otklonite zavjese otuđenosti i antipatije i odbojnosti komunikacijom i međusobnim posjetama, vratite se danima čistote grudi, srca i duše odbacivanjem isključivosti i arogancije, popravljanjem onoga što je pokvareno i spajanjem onih koji su se razišli, ugasite vatru razdora praštanjem, lijepim odnosom i prelaskom preko pogreški. Ko vam dođe s isprikom, prihvatite njegovu ispriku. O muslimani, blagost se posebno preporučuje prema učenicima, onima koji ne poznaju propise i traže njihovo pojašnjenje. Prema njima treba postupati srdačno i blago, objasniti im vjerske propise, upoznati ih sa istinom i intencijama vjere, izbjegavati pitanja koja ne mogu razumjeti, opravdati ih u onome što ne poznaju, na blag i nježan način podučiti ih onome što ne znaju, bez okrutnosti, grubosti i oholosti. Uzvišeni

kaže: “... a na prosjaka ne podvikni.” (Ed-Duha, 10) Sail – prosjak, onaj koji nešto traži, u ovom kur’anskom ajetu, prema jednom od dva mišljenja komentatora Kur’ana, jeste onaj koji traži znanje, tj. ne podvikni na onoga ko traži znanje ili pojašnjenje nekog vjerskog propisa. Ebu Derda, radijallahu anhu, prostirao je svoj ogrtač učenjacima hadisa i govorio je: “Dobro došli miljenici Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.” Ebu Harun el-Abdi rekao je: “Kada smo dolazili kod Ebu Seida, on nam je govorio: ‘Dobro došli oni koji nam je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ostavio u nasljedstvo.’” Muavija ibn Hakema es-Sulemi rekao je: “Klanjao sam za Allahovim Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, kada neki čovjek kihnu pa mu ja rekoh: ‘Allah ti se smilovao!’, a ljudi me prostrijeliše pogledima. ‘Teško meni, zašto me tako gledate!?’”, rekoh im ja. Na to oni počеше da udaraju rukama po svojim bedrima, pa kad vidjeh da me ušutkuju, ušutio sam. Kada je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem – draži mi je i od oca i od majke, završio namaz – a nikada, ni prije ni poslije njega, nisam vidio boljeg učitelja – Allaha mi, niti se namrgodio na mene, niti me udario, niti me izgrdio – samo je rekao: ‘U namazu nije dopušteno ništa govoriti. Namaz je samo slavljenje i veličanje Allaha, i učenje Kur’ana’, ili je rekao nešto slično tome.” (Muslim) Nevevi, Allah mu se smilovao, kaže: “Ovaj hadis pojašnjava Poslanikovu, sallallahu alejhi ve sellem, lijepu narav, koju mu je i Allah posvjedočio, i njegovu blagost prema nezalicama, i samilost prema pripadnicima njegovog ummeta. On nas uči da se ugledamo na Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i budemo blagi i samilosni prema onima koji ne poznaju vjerske propise, da ih na lijep način podučimo i približimo im istinu.” Ebu Hurejra, radijallahu anhu, rekao je: “Neki je beduin ustao i pomokrio se u džamiji, te su ljudi skočili da ga uhvate, a Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče im: “Pustite ga da završi, a potom na to mjesto prospite posudu vode. Poslani ste da olakšavate, a ne da otežavate!” (Buhari) Zatim ga je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pozvao i rekao mu: “Ove džamije nisu namijenjene za mokrenje, niti za vršenje velike nužde, nego za spominjanje Uzvišenog Allaha, obavljanje namaza i učenje Kur’ana.” Nakon što je shvatio Poslanikovu poruku, beduin je rekao: “Vjerovjesnik sallallahu alejhi ve sellem, draži mi je i od oca i od majke, došao je do mene i nije me vrijeđao, nije me

grdio i nije me udario.” Pogledajte Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, lijep odnos, samilost i blagost prema onima koji ne poznaju Božije propise.

O muslimani, blagost prilikom savjetovanja uzrok je prihvatanja savjeta, postizanja naklonosti, koristi i željenog cilja. Ono što se postigne blagošću uvijek je bolje i vrednije od onoga što se postigne žestinom i grubošću. Hanbel je rekao: “Čuo sam Ebu Abdullaha da je rekao: ‘S ljudima kojima naređujemo dobro i odvrćamo ih od zla, trebamo postupati blago i bez grubosti, osim ako se radi o čovjeku koji javno ispoljava svoje grijehe, njega treba javno upozoriti.’” Dužnost onoga koji savjetuje jeste da to čini u skladu sa pravilima “blagosti prilikom savjetovanja”, “odmjerivosti u govoru” i “lijepog, razgovijetnog i jasnog izražavanja”. Javno savjetovanje, koliko god bilo iskreno, je prijekor, sramoćenje, a javno kritikovanje uzrokuje odbijanje i gubitak onih koje savjetujemo. Rekao je Ibn Redžeb: “Kada su u prvim generacijama htjeli nekoga savjetovati, činili su to tajno, čak su neki kazali: ‘Ko svoga brata savjetuje u tajnosti, to je savjet, a ko ga savjetuje javno, pred drugim ljudima, to je prijekor (ruženje).’” Fudajl ibn Ijad rekao je: “Vjernik pokriva sramote i savjetuje, a grešnik otkriva sramote i blati druge ljude.” Abdulaziz ibn Ebu Revad rekao je: “Oni koji su bili prije vas, kada su kod svoga brata vidjeli nešto što je pogrešno, savjetovali su ga blago, pa su imali nagradu za svoj savjet.”

O muslimani, budite blagi prema svojim očevima, majkama, uglednim i starijim ljudima, dajte im prednost nad drugima, lijepo ih primite, poštujujte ih i postavite ih na mjesto koje im priliči. Smilujte se starima i bolesnima, osobama sa posebnim potrebama, pomozite im i budite blizu njih. Pokažite blagost prema siromašnima, utješite ih i ispunite njihove potrebe. Budite blagi i milostivi prema ženama i djeci i ispunjavajte njihova prava. Budite blagi prema radnicima i slugama, i svima onima nad kojim vam je Allah dao vlast i upravu, ne opterećujte ih preko njihovih mogućnosti, ne uskraćujte im njihova prava, ne govorite im ono što im nije drago. Budite blagi prema životinjama, jer je Zakonodavac naredio vlasniku deva, kada ih vodi na ispašu, da bude blag prema njima i dozvoli im da pasu onoliko koliko je potrebno da povrate snagu i zadovolje svoje potrebe, zabranio mu je da ih požuruje

“KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA.” (PREPOROD)

HUTBE

ili im brani ispašu, i tako ih oslabi i iscrpi, naredio mu je da kada putuje na njima u vremenu suše da požuri s putovanjem kako bi što prije stigao do odredišta i sačuvao njihovu snagu. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Kad putujete plodnim predjelima, usporite i dajte devama da pasu, a kada putujete sušnim i nerodnim predjelima, požurite preko njih!” (Muslim)

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom. Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, za vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

